

Lisa 4 Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine) õppekava moodulite rakenduskava

Õppekava	RÄTSEP – STILIST (naiste ülerõivaste valmistamine) ÕPPEKAVA MOODULI RAKENDUSKAVA					
Sihtrühm		kutseõpe põhihariduse baasil		kutsekeskharidusõpe	X	kutseõpe keskhariduse baasil
Õppevorm	X	statsionaarne (koolipõhine)	x	statsionaarne (töökohapõhine)		mittestatsionaarne
Õppekeel	Eesti keel					
Mooduli number	1					
Mooduli nimetus	NAISTE ÜLERÕIVASTE KAVANDAMINE JA KLIENDI NÕUSTAMINE					
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)		
4 EKAP/104t	35t	55t	-	14t		
Õpetajad	M. Pill; E. Ervin; T. Jõhve					
Nõuded mooduli alustamiseks	omandatud 4. taseme kergete rõivaste rätsepa kompetentsid					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane nõustab klienti stiili- ja etiketiküsimustes kavandades rõivaid vastavalt kliendi soovile					
Õpiväljund(id)	Hinde –ja hindamiskriteeriumid (lävendid)					
	Arvestatud	Hea	Väga hea			
1. kaardistab kliendi soovi ja vajaduse ning loob sellest lähtuvalt stiilikaardi erinevates tehnikates, sh arvutiprogramme kasutades	<ul style="list-style-type: none"> kavandab ja loob ülesandest lähtuvalt kliendiprofiili kasutades erinevaid tehnikaid sh IT lahendusi ning esitleb seda kaasõpilastele 					
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (12t) sh iseseisev töö (2t)	<p>Naiskliendi iseloomustus (isikupära, kehakuju, proportsioonid, figuuritüübid, kasv, suurus, jm). Kliendi garderoobi analüüs (sh kliendi ootused, soovid, hoiakud). Riietumise stiilid. Riietumise üldised nõuded. Stiilikaart.</p> <p>Stiilikaardi loomise võimalused (erinevad tehnikad sh arvuti võimalused)(10t)</p> <p>Iseseisev töö – Koostada juhendi alusel naiskliendi stiiliprofiili (sh kliendiootuste, hoiakute ja soovide kirjeldamine).(2t)</p>					
2. nõustab ja koostab kliendile garderoobi lähtudes figuuritüübist,	<ul style="list-style-type: none"> nõustab klienti garderoobi koostamisel, rõivaste ja rõivalisandite kombineerimisel ning põhjendab pakutud lahendusi ka võõrkeeles 					

riietumisstiilist ja etiketist, kasutab moealast sõnavara ka võõrkeeles	<ul style="list-style-type: none"> koostab juhendi alusel sündmusest ja etiketist lähtuva rõivastuse (rõivakomplekte) stiilikaardi ning esitleb, põhjendab pakutud lahendust
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (28t) sh iseseisev töö (3t)	<p>Moeterminid moes. Keha mõõtude suhted. Figuuritüübile soovitatavad rõivad, rõivalisandid, kangad, kanga mustrid, lõiked, rõivaste pikkused, värvid. Rõivaste ja rõivalisandite omavaheline sobivus. Etiketil vastav rõivastus. Rõivastus erinevateks sündmusteks. Kutsed – riietumine erilistel sündmustel. Naine mehe kõrval. (10t)</p> <p>Erialaline inglise keelne sõnavara. (15t) + 3t iseseisvat tööd</p> <p>Iseseisev töö – koostab juhendi alusel naiste garderoobiga seonduva sõnastiku (3t) Hindamine – mitteeristav</p>
3. visualiseerib kasutades erinevaid tehnikad ja arvutiprogramme kliendi soovile ja figuurile vastavad naiste rõivaid ning koostab kliendiraamatu	<ul style="list-style-type: none"> kaardistab kliendiprofiili millest loob kliendiraamatu visualiseerib lähtudes ülesandest moejoonise ja toote tehnoloogilisejoonise eest- kui tagantvaate nii käsitsi kui vektorgraafikaprogrammi võimalusi kasutades
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (13t) sh iseseisev töö (3t)	<p>Praktiline töö: Erialaliste arvutiprogrammi (Lectra) kasutamine joonistamisel. Mustrite, värvide lisamine. Rõivaste moejooniste joonistamine figuurile käsitsi. Kliendiraamat, selle koostamise alused. (10t)</p> <p>Iseseisev töö – koostab juhendi alusel „Kliendiraamatu“ ja lisab naiste rõivaste moejoonised (3t) Hindamine – mitteeristav</p>
4. digiteerib põhilõikeid ja modelleerib lõiget, vormindab tehnoloogilise töötlemise järjestuse kasutades arvutiprogramme ning arhiveerib kliendiraamatusse	<ul style="list-style-type: none"> digiteerib lõikeid ja modelleerib moejoonisest lähtuvalt ning arhiveerib kliendiraamatusse, selgitab oma tegevust vormindab arvutis tehnoloogilise töötlemise järjestuse alusel skeeme ja jooniseid
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (33t) sh iseseisev töö (3t)	<p>Praktiline töö: Lõigete digiteerimine. Lõike modelleerimine moejoonisest lähtuvalt. Tehnoloogiliste jooniste ja skeemide joonestamine arvutiprogrammi võimalusi kasutades. (30t)</p> <p>Iseseisev töö – täiendada juhendi alusel „Kliendiraamatut“ rõivaste valmistamise tehnoloogilise dokumentatsiooniga (3t) Hindamine - mitteeristav</p>
5. pildistab visualiseerimise tööprotsessi ja rõivakomplekte, töötleb digitaalselt fotosid ning lisab kliendiraamatusse	<ul style="list-style-type: none"> pildistab juhendi alusel tööprotsessi tähtsaimaid osasid, rõivakomplekte, töötleb fotod fototötlusprogrammi kasutades ning arhiveerib fotod kliendiraamatusse
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (18t) sh iseseisev töö (3t)	<p>FOTOKOMPOSITSIOON Kaadri valik ja ülesehitus. Kompositsiooni kolmandiku reegel. Fookuspunkt. Erinevate objektide pildistamise iseärasused ja esinevad vead. Liikuva objekti pildistamine. Fotode redigeerimine ja</p>

	<p>töötlemine arvutiprogrammis Adobe Photoshop. Teksti ja foto ühendamine. Salvestamine ja failiformaadid. Fotoalbumid ja fotode printimine. (15t)</p> <p>Iseseisev töö – pildistab rätsepatööna õmmeldavate rõivaste proove ja valmis rõivaid kliendi seljas ja lisab kliendiraamatusse (3t)</p> <p>Hinnatav ülesanne:</p> <p>Esitleb juhendi alusel koostatud kliendiraamatut, mis sisaldab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kliendile loodud stiilikaarti • naiste rõivaste moejooniseid • rõivaste õmblemise tehnoloogilise töötlemise järjestusi koos skeemidega • digiteeritud ja modelleeritud lõiget • paigutusplaanide fotosid • rätseparõivaste proovide ja kliendi seljas valmistoodete fotosid
sh. praktika	Praktika: puudub
Õppemeetodid	<p>1õv - kõitev loeng, arutelu, näidiste demonstratsioon, iseseisev töö</p> <p>2õv –kõitev loeng, intervjuu, iseseisev töö</p> <p>3õv – praktiline töö, iseseisev töö</p> <p>4õv – näitlikustamine, praktiline töö, iseseisev töö</p> <p>5õv – näitlikustamine, praktiline töö, iseseisev töö</p>
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb „Kliendiraamatu“ esitlemisel, kuhu on koondatud õpiväljundite omandamisel sooritatud praktilised ja iseseisvad tööd.</p> <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naiskliendi stiiliprofiil (õpiväljund1) • naiste garderoobiga seonduv sõnastik (õpiväljund 2) • naiste rõivaste moejoonised (õpiväljund 3) • rõivaste õmblemise tehnoloogiline dokumentatsioon (õpiväljund4) • rõivaste proovide ja rätsepatööna valminud rõivaste fotod (õpiväljund 5) <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naiste rõivaste moejooniste joonistamine käsitsi ja arvutit kasutades (õpiväljund 3) • lõike digiteerimine ja modelleerimine arvutiprogrammi kasutades (õpiväljund 4) • paigutusplaanide pildistamine (õpiväljund 5)

	<ul style="list-style-type: none"> rõivaproovide ja valmistoodete pildistamine (õpiväljund 5)
sh hindamismeetodid	Praktilised tööd, kliendiraamatu esitlus.
Õppematerjalid	<p>Technical drawing for fashion - B. Szkutnicka</p> <p>Riietumise peen kunst Odamees 2000</p> <p>V. Henderson; P.Henshow Enesekindlaks värvide abil Odamees 2006</p> <p>Stiiliõpetus – Anne Toomela 2002</p> <p>Erialalise arvutiprogrammi kasutusjuhendid</p> <p>http://www.lgblog.ee/kategooria/muu/stiil-ja-mood/page/2/</p> <p>https://moodle.hitsa.ee/course/view.php?id=5313</p> <p>https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=1261</p> <p>http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/%C3%95ppe-%20ja%20juhendamaterjalid/Roivaste_piltsonastik_2014_-</p>

Mooduli number	2			
Mooduli nimetus	NAISTE VOODRIGA VESTI JA JAKI ÕMBLEMINE RÄTSEPATÖÖNA			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
9/234	40t	171t	-	23t
Õpetajad	M. Piibar; A. Brük; A-L Treial; S. Jõesar; M. Ints; A. Sokolova; Ü. Link; D. Piirsalu;			
Nõuded mooduli alustamiseks	omandatud 4. taseme kergete rõivaste rätsepa kompetentsid; naiste rõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine (õpiväljundid: 1; 2 ja 3)			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane nõustab klienti erinevate naiste rõivaste kavandamiseks ja õmbleb kliendile rätsepatööna voodriga veste ja jakke.			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid			
	Arvestatud	Hea		Väga hea
1. valib kangad ja abimaterjalid rõiva valmistamiseks lähtudes nende omavahelisest sobivusest, tehnoloogilistest omadustest ning hooldustingimustest	<ul style="list-style-type: none"> määrab juhendi alusel põhikanga liigi, kiulise koostise, tehnoloogilise töötlemise – ja hooldustingimused valib ülesande alusel naiste rõivaste abi- ja vahematerjalid ning furnituuri, selgitab valikut lähtudes kasutusvaldkonnast ja tehnoloogilise töötlemise tingimustest 			

Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (18t) sh iseseisev töö (3t)	Naiste vestide, jakkide valmistamise kangad. Kangaste omadused ja tehnoloogilise töötlemise tingimused. Vahe- ja abimaterjalid. Niidid, furnituur. Kangaste hooldustingimused.(15t) Iseseisev töö – koostada juhendi alusel erinevate naiste voodriga jakkide valmistamiseks sobivatest kanga-, abi- ja vahematerjali näidistest õpimapp „Tekstiilmaterjalid“ I osa (3t).Hindamine - mitteeristav
2. selgitab kliendiga suheldes välja soovi, kavandab kliendile rõivategumoe ja nõustab materjalide valikul, vormistab moejoonise ja tellimuse kliendiraamatusse	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab välja kliendi soovi, kavandab vähemalt kaks tegumoodi ning soovitab kangaid lähtudes nende omadustest • kasutab keerukates ja ootamatutes suhtlemissituatsioonides erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava • arvutab tellimustöö eripärast lähtuvalt õblemiseks vajaminevate kangaste ja abimaterjalide kogused ning teenuse hinna, lähtudes töömahukusest • hindab visuaalselt kliendi figuuri erisusi, võtab konstrueerimiseks vajalikud mõõdud moejoonisest lähtuvalt ning vormistab tellimuse
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (10t) sh iseseisev töö (5t)	Moekirjeldus, moejoonise visandamine. Kliendi figuuri eripärade visuaalne hindamine. Vesti ja voodriga jaki kanga ja abimaterjalide kogused nende arvutamise alused. Ruudulisest ja triibulisest, karvastatud kangast rõivaste õblemise erisused (mustri sobitamine, karvasuund), kanga kulu. Teenuse hinnakujundus. Tellimuse vormistamine. (5t) Iseseisev töö – Juhendi alusel kliendiraamatu vormistamine vesti ja jaki valmistamiseks (moejoonis, materjalide kulu, lõiked, hinnakujundus) (5t)
3. konstrueerib ja modelleerib lõiked järgides moejoonist, kliendi mõõte ja kehaproportsioone ning koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse ja ajakava	<ul style="list-style-type: none"> • konstrueerib ja modelleerib lõiked tegumoest, mõõtudest ja kehaproportsioonist lähtuvalt • selgitab põhilõike muutmise vajadust ja lõike kontrollimise võtteid • kirjeldab sagedamini esinevaid konstrueerimisvigu, selgitab parandamise võimalusi • koostab ja vormistab rõiva õblemise tehnoloogilise töötlemise järjestuse kasutades erialalist sõnavara ja skeeme ning planeerib ajakava
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (33t) sh iseseisev töö (13t)	Vesti ja jaki õblemiseks kliendi mõõtmine. Lõigete konstrueerimine ja modelleerimine vastavalt tegumoele. Erinevate kraede modelleerimine. Täidlase, korpulentse naise rõivaste konstrueerimise erinevused. Konstrueerimisel sagedamini esinevad vead. Vesti , voodriga jaki õblemise tehnoloogiad ja kuumniiske töötlemine sh vormipressimine. Naiste jaki ja vesti tootesõlmede õblemise tehnoloogia: kraed: sallkrae, asümmeetriline krae; vesti ja jaki taskud: pööratud kantide ja klapiga, liistuga, triipu, ruutu sobitamine), seljalõhik, varrukalõhik jm) Toodete proovideks valmistamise etapid. Kvaliteedinõuded. Ajaplaneerimine. (20t) Iseseisev töö – konstrueerida ja modelleerida juhendi ja mõõtude alusel korpulentsele naisele sobiv vesti lõige ja kalkuleerida põhimaterjali ja abimaterjalide kogused (6t) Hindamine- mitteeristav

	<p>Iseseisev töö - koostada ja vormistada juhendi alusel vesti ja jaki õblemise tehnoloogilise töötlemise järjestus, koostada ajakava, vormistada tellimus (7t) Hindamine- mitteeristav</p>
<p>4. paigutab ettevalmistatud kangale ratsionaalselt lõiked ning lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale, järgib töökeskkonnaohutuse nõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab tööülesandest lähtuvalt lõigete ratsionaalset paigutust kangale ning abimaterjalidele lähtudes paigutamise ja juurdelõikusplaani põhimõtetest • selgitab ülesandest lähtuvalt täiendavate õmblusvarude lisamise põhimõtteid ja vajadust • pildistab juurdelõikusplaani, lisab kliendiraaamatusse • selgitab põhi- ja abimaterjalide detailide välja lõikamise järjekorda • lõikab välja detailid vastavalt juurdelõikusplaanile järgides tööohutuse nõudeid, käitleb juurdelõikusjäägid nõuetekohaselt ning korrastab töökoha
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (4t) sh iseseisev töö (t)</p>	<p>Lõigete kangale paigutamise, juurdelõikamise põhimõtted, täiendavate õmblusvarude lisamine. Kanga tehnoloogiliste omaduste hindamine. Ratsionaalne paigutusplaan, lähtudes individuaaltööna ömmeldavate rõivaste õmblustehnoloogiast ja õblemise kvaliteedinõuetest.(4t)</p>
<p>5. õmbleb, teeb rõivaproove ja prooviparandusi ning viimistleb rõivaid kasutades töös efektiivseid töövõtteid, järgides ajakava ja tööohutusnõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • õmbleb ja viimistleb juhendi alusel naiste ülerõivaid kasutades efektiivseid töövõtteid, järgib tehnoloogilise töötlemise järjestust, tööohutusnõudeid ja ajakava • valmistab rõivaprooviks maketi või mulaaži keerukamate detailide täpsustamiseks, teeb rõivaproove ja prooviparandusi kasutades sobivaid proovitehnikaid • selgitab oma tööprotsessi parendamise võimalusi rõiva valmistamisel sh kvaliteedinõuete ja ajakava täitmist
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (143t) sh iseseisev töö (1t)</p>	<p>Praktiline töö – erineva tegumoeliste ülerõivaste valmistamine tellimustööna vastavalt tehnoloogilisele dokumentatsioonile ja ajakavale. Proovide teostamise põhimõtted ja tehnikad. Prooviparandused nende ülekandmine detailidele ja muudatuste sisse viimine. Õmbluskvaliteedi hindamine. Lõppviimistlus. (142t)</p> <p>Iseseisev töö – juhendi alusel analüüsida enda töö tulemust erinevate rõivaste valmistamise protsessis (1t)</p>
<p>6. valmistab rõiva ette kliendile üleandmiseks ja hindab rõiva istuvust, annab soovitusi edaspidiseks rõivahoolduseks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • annab hinnangu valmis rõiva istuvusele ja soovitusi rõivahoolduseks • pakendab valmis rõiva valides sobiva pakkimisviisi ja pakendi • arveldab ja lõpetab kliendiga kontakti lähtudes kliendikeskse teeninduse põhimõtetest <p>Hinnatav ülesanne – esitleb juhendi alusel koostatud kliendiraaamatut ja individuaaltellimustööna valminud rätseparõivaid</p> <p>Kliendiraaamatu tööosad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • individuaaltellimustööde: vestide ja jakkide moejoonised eest ja tagantvaates • vormistatud tellimus ja arve • põhi-, abi- ja vahematerjali, niidi näidised ja furnituuri iseloomustus, õblemise tehnoloogilised tingimused, rõiva hooldusnõuded ja kasutatud materjalide kulukalkulatsioonid

	<ul style="list-style-type: none"> • individuaaltellimustööde lõiked (1:1) • tehnoloogilise töötlemise järjestus (skeemidega) ja ajakava • paigutusplaani pildid • fotomaterjal rõivaproovidest, proovimuudatustest ja valminud rätseparõivastest <p>Individuaaltellimustööna valminud rätseparõivaid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitleb kliendi seljas: vesti ja voodriga jakki
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (5t) sh iseseisev töö (1t)	Rõiva puhastamine ja hoidmine. Rõiva pakendamine. Istuvuse hindamine. Rõiva kliendile üle andmine. Iseseisev töö - Klienditeeninduse tagasiside analüüs.(1t)
7. hindab valmisrõiva kohandamise võimalust ning kohandab või parandab rõiva kliendile sobivaks	<ul style="list-style-type: none"> • koostab kohandamise või parandamise maksumuse eelarvestuse ja vormistab tellimuse • teeb parandustöö kasutades sobivat tehnoloogiat, materjale ja töövõtteid, täites tööohutuse- ja kvaliteedinõudeid ning ajakava, annab hinnangu oma töö tulemusel • juhendab parandustöö valmistamisel kaasõpilast, arvestab juhendatava vajadusi ja eeldusi
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (21t) sh iseseisev töö (1t)	Praktiline töö: Rõivaste parandamise võtted (augud, rebendid, kulumised). Rõivaste kitsamaks, laiemaks tegemise võimalused. Rõivaste konstruktsiooni muutmise võimalused. Voodrite, taskukottide vahetamine.(20t) Iseseisev töö – koostab maksumuse eelarvestuse ja vormistab tellimuse (1t)
sh. praktika	Praktika: puudub
Õppemeetodid	1õv - kõitev loeng, näidiste demonstratsioon, arutelu, praktiline töö, iseseisev töö 2õv- näidiste demonstratsioon, arutelu, praktiline töö, iseseisev töö 3õv – selgitav loeng, näidiste demonstratsioon, praktiline töö, iseseisev töö 4õv – selgitav, illustreeriv loeng, praktiline töö, iseseisev töö 5õv – praktiline töö, iseseisev töö 6õv – näidiste demonstratsioon, praktiline töö, iseseisev töö 7õv – praktiline töö
Mooduli hinde kujunemine (<i>hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine</i>)	Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitmeeristavalt Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb „Kliendiraamatu“ esitlemisel, kuhu on koondatud õpiväljundite omandamisel sooritatud praktilised ja iseseisvad tööd. Kliendiraamatus hinnatakse iseseisvaid töid: <ul style="list-style-type: none"> • õpimapi „Tekstiilmaterjalid“ I osa esitlemine (õpiväljund 1) • kliendiraamatu vormistamine vesti ja voodriga jaki õmblemiseks (õpiväljund 2) • korpulentse naise vesti lõike konstruktsioon ja materjalide kalkulatsioon (õpiväljund 3)

	<ul style="list-style-type: none"> • vesti ja v-ga jaki õmblemise tehnoloogilise töötlemise järjestus, valmistamise ajakava ja tellimuse vormistamine (õpiväljund 3) • erinevate rõivaste valmistamise protsessis enda töö tulemuste analüüs (õpiväljund 5) <p>ja praktilistest töödest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naiste rõivaste konstrueeritud ja modelleeritud lõiked (õpiväljund 2) • ratsionaalsete paigutusplaanide fotod (õpiväljund 4) • erinevate naiste rõivaste õmblemine rätsepatöona (õpiväljund 5,6) • parandustöö valmistamine ja kaasõpilase juhendamine (õpiväljund 7)
sh hindamismeetodid	Kliendiramat, praktilised tööd.
Õppematerjalid	<p>http://ekool.ttk.ee/failid/O/objekt/12/omblusniidid/omblusniidid/ http://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/tekstiilid/?Tekstiilid:Tekstiilide_hooldusm%E4rgid%26nbsp%3B</p> <p>Tekstiilkiud (käsiraamat) Irma Boncamer Eesti Rõiva- ja tekstiililiit Vahematerjalide kataloogid Õmblusettevõtete tehnoloogilised kaardid Schnittenkonstruktionen 1997; M. Müller ja Sohn https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=1246 https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=1261 http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/opime_ratsepaks.pdf</p> <p>Patternmaking for Fashion Design. Helen Joseph Armstrong Pukineiden kuosittelu. Klara Gaarden Fashion Patternmaking Techniques (Vol. 3) Antonio Donnanno</p>

Mooduli number	3			
Mooduli nimetus	NAISTE MANTLI ÕMBLEMINE RÄTSEPATÖÖNA			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
20/520	80t	388t	-	52t
Õpetajad	M. Piibar A. Brük; A-L Treial; S. Jõesar; M. Ints; A. Sokolova; Ü. Link; D. Piirsalu			
Nõuded mooduli alustamiseks	omandatud 4. taseme kergete rõivaste rätsepa kompetentsid; Naiste ülerõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine; Naiste voodriga vesti ja jaki õmblemine rätsepatööna			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane nõustab klienti erinevate naiste mantlite kavandamiseks ja õmbleb kliendile rätsepatööna erinevaid mantleid.			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid			
	Arvestatud	Hea	Väga hea	
1. valib kangad ja abimaterjalid rõiva valmistamiseks lähtudes nende omavahelisest sobivusest, tehnoloogilistest omadustest ning hooldustingimustest	<ul style="list-style-type: none"> määrab juhendi alusel põhikanga liigi, kiulise koostise, tehnoloogilise töötlemise – ja hooldustingimused valib ülesande alusel naiste ülerõivaste abi- ja vahematerjalid ning furnituuri, selgitab valikut lähtudes kasutusvaldkonnast ja tehnoloogilise töötlemise tingimustest 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (23t) sh iseseisev töö (3t)	Naiste mantli sh vihnamantli kangad. Kangaste omadused ja tehnoloogilise töötlemise tingimused. Vahe- ja abimaterjalid sh soojendusmaterjalid. Niidid, furnituur. Materjalide hooldustingimused. (20t) Iseseisev töö – koostada juhendi alusel erinevate naiste rõivaste valmistamiseks sobivatest kanga-, abi- ja vahematerjali näidistest õpimapp „Tekstiilmaterjalid“ (3t).Hindamine - mitteeristav			
2. selgitab välja kliendiga suheldes välja soovi, kavandab kliendile mantli tegumoe ja nõustab materjalide valikul, vormistab moejoonise ja tellimuse kliendiraamatusse	<ul style="list-style-type: none"> selgitab välja kliendi soovi, kavandab vähemalt kolm mantli tegumoodi ning soovitab kangaid lähtudes nende omadustest arvutab tellimustöö eripärast lähtuvalt õmblemiseks vajaminevate kangaste ja abimaterjalide kogused ning teenuse hinna, lähtudes töömahukusest hindab visuaalselt kliendi figuuri erisusi, võtab konstrueerimiseks vajalikud mõõdud moejoonisest lähtuvalt ning vormistab tellimuse 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (10t) sh iseseisev töö (5t)	Moekirjeldus, moejoonise visandamine. Kliendi figuuri eripärade visuaalne hindamine. Mantli mõõtude võtmine. Eritegumoeliste mantlitele kanga ja abimaterjalide koguste kalkuleerimine. Teenuse hinnakujundus. Tellimuse vormistamine. (5t) Iseseisev töö – Juhendi alusel kliendiraamatu vormistamine mantli valmistamiseks (moejoonis, materjalide kulu, lõiked, hinnakalkulatsioon) (5t)			

<p>3. konstrueerib ja modelleerib lõiked järgides moejoonist, kliendi mõõte ja kehaproportsioone ning koostab tehnoloogile töötlemise järjestuse ja ajakava</p>	<ul style="list-style-type: none"> • konstrueerib ja modelleerib lõiked tegumoest, mõõtudest ja kehaproportsioonist lähtuvalt • selgitab põhilõike muutmise vajadust ja lõike kontrollimise võtteid • kirjeldab sagedamini esinevaid konstrueerimisvigu, selgitab parandamise võimalusi • koostab ja vormistab rõiva õmblemise tehnoloogilise töötlemise järjestuse kasutades erialalist sõnavara ja skeeme ning planeerib ajakava
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (70t) sh iseseisev töö (10t)</p>	<p>Lõigete konstrueerimine ja modelleerimine vastavalt tegumoele. Kraede ja kapuutside konstrueerimine, modelleerimine. Varrukate modelleerimine. Korpulentse naise mantli lõike konstrueerimine, modelleerimine. Mantlite õmblemise tehnoloogia ja kuumniiske töötlemine sh vormipressimine. Mantli tootesõlmede õmblemise tehnoloogiad: hõlma töötlemine karvariidega, salakinniste töötlemine, mantli taskute töötlemine: liistuga, laiakandiga, õmbluste vaheline, kapuutside töötlemine, alt lahtise voodri ja voltidega toote töötlemine, ära võetavad detailid (krae). Mantli vormipressimine. Toodete proovideks valmistamise etapid. Keerukamate tootedetailidele mulaaži valmistamine. Kvaliteedinõuded. Ajaplaneerimine. (60t)</p> <p>Iseseisev töö – konstrueerida ja modelleerida juhendi ja mõõtude alusel mantli lõike ja kalkuleerib põhimaterjali ja abimaterjalide kogused (5t) Hindamine- mitteeristav</p> <p>Iseseisev töö - koostada ja vormistada juhendi alusel mantli õmblemise tehnoloogilise töötlemise järjestus, koostada ajakava, vormistada tellimus (5t) Hindamine- mitteeristav</p>
<p>4. paigutab ettevalmistatud kangale ratsionaalselt lõiked ning lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab tööülesandest lähtuvalt lõigete ratsionaalset paigutust kangale ning abimaterjalidele paigutamise ja juurdelõikusplaani põhimõtteid • selgitab ülesandest lähtuvalt täiendavate õmblusvarude lisamise põhimõtteid ja vajadust • pildistab juurdelõikusplaani, lisab kliendiraaamatusse • selgitab põhi- ja abimaterjalide detailide välja lõikamise järjekorda • lõikab välja detailid vastavalt juurdelõikusplaanile järgides tööohutuse nõudeid, käitleb juurdelõikusjägid nõuetekohaselt ning korrastab töökoha
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (25t) sh iseseisev töö (10t)</p>	<p>Lõigete kangale paigutamise, juurdelõikamise põhimõtted, täiendavate õmblusvarude lisamine. Kanga tehnoloogiliste omaduste hindamine. Ruuduliste, triibuliste, läikega, karvastatud kangast rõivaste õmblemise erisused (mustri sobitamine). Ratsionaalne paigutusplaan, lähtudes individuaaltööna õmmeldavate rõivaste õmblustehnoloogiast ja õmblemise kvaliteedinõuetest.(15t)</p> <p>Iseseisev töö – paigutusplaanide pildistamine ja fotode lisamine kliendiraaamatusse (10t)</p>
<p>5. õmbleb, teeb rõivaproove ja prooviparandusi ning viimistleb rõivaid kasutades töös efektiivseid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • õmbleb ja viimistleb juhendi alusel naiste mantleid kasutades efektiivseid töövõtteid, järgib tehnoloogilise töötlemise järjestust, tööohutusnõudeid ja ajakava

<p>töövõtteid, järgides ajakava ja tööohutusnõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab rõivaprooviks maketi või mulaaži keerukamate detailide täpsustamiseks, teeb rõivaproove ja prooviparandusi kasutades sobivaid proovitehnikaid • selgitab oma tööprotsessi parendamise võimalusi rõiva valmistamise protsessis sh kvaliteedinõuete ja ajakava täitmist
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (334t) sh iseseisev töö (6t)</p>	<p>Praktiline töö – Eritegumoeliste mantlite valmistamine tellimustööna vastavalt tehnoloogilisele dokumentatsioonile ja ajakavale. Proovikangast mulaaži valmistamine keerukamatele mudelitele ja detailidele. Proovide teostamise võtted ülerõivaste proovimisel. Prooviparandused nende ülekandmine detailidele ja muudatuste sisse viimine. Õmbluskvaliteedi hindamine. Lõppviimistlus.(328t)</p> <p>Iseseisev töö – juhendi alusel analüüsida enda töö tulemust erinevate mantlite valmistamise protsessis (6t)</p>
<p>6.valmistab rõiva ette kliendile üleandmiseks, hindab rõiva istuvust ja annab soovitusi edaspidiseks rõivahoolduseks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • annab hinnangu valmis rõiva istuvusele ja soovitusi rõivahoolduseks • pakendab valmis rõiva valides sobiva pakkimisviisi ja pakendi • arveldab ja lõpetab kliendiga kontakti lähtudes kliendikeskse teeninduse põhimõtetest <p>Hinnatav ülesanne – esitleb juhendi alusel koostatud kliendiramatut ja individuaaltellimustööna valminud rätseparõivaid</p> <p>Kliendiramatu tööosad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • individuaaltellimustööde: mantlite moejoonised eest ja tagantvaates • vormistatud tellimus ja arve • põhi-, abi- ja vahematerjali, niidi näidised ja furnituuri iseloomustus, õmblemise tehnoloogilised tingimused, rõiva hooldusnõuded ja kasutatud materjalide kulukalkulatsioonid • individuaaltellimustööde lõiked (1:1) • tehnoloogilise töötlemise järjestus (skeemidega) ja ajakava • paigutusplaani pildid • fotomaterjal rõivaproovidest, proovimuudatustest ja valminud rätseparõivastest <p>Individaaltellimustööna valminud rätseparõivaid: esitleb kliendi seljas erinevaid mantleid</p>
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (11t) sh iseseisev töö (6t)</p>	<p>Rõiva puhastamine ja hoidmine. Rõiva pakendamine. Istuvuse hindamine. Rõiva kliendile üle andmine.(5t)</p> <p>Iseseisev töö – Klienditeeninduse tagasiside analüüs erinevate klientide teenindamisel.(6t)</p>
<p>7. hindab valmisrõiva kohandamise võimalust ning kohandab või parandab rõiva kliendile sobivaks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koostab kohandamise või parandamise maksumuse eelarvestuse ja vormistab tellimuse • teeb parandustöö kasutades sobivat tehnoloogiat, materjale ja töövõtteid, täites tööohutuse- ja kvaliteedinõudeid ning ajakava, annab hinnangu oma töö tulemusele • juhendab parandustöö valmistamisel kaasõpilast, arvestab juhendatava vajadusi ja eeldusi

Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (47t) sh iseseisev töö (12t)	<p>Praktiline töö: Rõivaste parandamise võtted (augud, rebendid, kulumised). Rõivaste kitsamaks, laiemaks tegemise võimalused. Rõivaste konstruktsiooni muutmise võimalused. Kaunistusdetailide, lisandite lisamine (35t)</p> <p>Iseseisev töö: Ülerõivaste kohandamisplaani, materjalide kalkulatsioon ja ajakava koostamine (12t)</p>
sh. praktika	Praktika: puudub
Õppemeetodid	<p>1õv - kõitev loeng, näidiste demonstratsioon, arutelu, praktiline töö, iseseisev töö</p> <p>2õv - näidiste demonstratsioon, arutelu, praktiline töö, iseseisev töö</p> <p>3õv – selgitav loeng, näidiste demonstratsioon, praktiline töö, iseseisev töö</p> <p>4õv – selgitav, illustreeriv loeng, praktiline töö, iseseisev töö</p> <p>5õv – praktiline töö, iseseisev töö</p> <p>6õv – näidiste demonstratsioon, praktiline töö, iseseisev töö</p> <p>7õv – praktiline töö</p>
Mooduli hinde kujunemine (<i>hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine</i>)	<p>Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitmeeristavalt</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb „Kliendiraamatu“ esitlemisel, kuhu on koondatud õpiväljundite omandamisel sooritatud praktilised ja iseseisvad tööd.</p> <p>Kliendiraamatus hinnatakse:</p> <p>iseseisvaid töid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpimapi „Tekstiilmaterjalid“ II osa (õpiväljund 1) • kliendiraamatu vormistamine mantli õmblemiseks sh tellimuse vormistamine (õpiväljund 2) • mantli lõike konstruktsioon ja materjalide kalkulatsioon (õpiväljund 3) • mantlite õmblemise tehnoloogilise töötlemise järjestus, valmistamise ajakava (õpiväljund 3) • erinevate mantlite valmistamise protsessis enda töö tulemuste analüüs (õpiväljund 5) <p>ja praktilisi töid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naiste mantli konstrueeritud ja modelleeritud lõiked (õpiväljund 2) • ratsionaalsete paigutusplaanide fotod (õpiväljund 4) • naiste mantlite õmblemine rätsepatööna (õpiväljund 5,6) • parandustöö valmistamine ja kaasõpilase juhendamine (õpiväljund 7)
sh hindamise meetodid	Kliendiraamat, praktilised tööd.

Õppematerjalid	http://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/tekstiilid/?Tekstiilid:Tekstiilide_hooldusm%E4rgid%26nbsp%3B Tekstiilkiud (käsiraamat) Irma Boncamer Eesti Rõiva- ja tekstiililiit Vahematerjalide kataloogid Schnittenkonstruktion 1997; M. Müller ja Sohn Erialaline joonistamine https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=8014 Tellimustööna valmistatavad naiste rõivad 1988; H. Tammist И.А. Антонов, М.Н. Березина «Технология изготовления мужских и детских пальто» Москва 1973
----------------	--

Mooduli nr	4			
Mooduli nimetus	ETTEVÕTLUSÕPE			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
4/104	52t	39t	-	13t
Õpetajad	K. Vare; R. Veetõusme; K. Viru; P. Vähi			
Nõuded mooduli alustamiseks	omandatud 4. taseme karjääri planeerimise ja ettevõtluse alused kompetentsid			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilasel on valmisolek - teadmised, oskused, hoiakud – olla ettevõtlik töötaja ja luua ning juhtida ettevõtet õmblusvaldkonnas.			
Õpiväljundid	Hinde- ja hindamiskriteeriumid			
	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea	
1. hindab ärivõimalusi tulenevalt ettevõtlusvormidest ning arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib enda võimalusi ettevõtjana või ettevõtliku töötajana, lähtudes vajalikest ressurssidest ettevõtlusvormidest ja ärieetikast • analüüsib meeskonnatööna rätsepatöö valdkonna ettevõtte toimimist, juhtimist ja tasuvust • analüüsib meeskonnatööna kavandatud äriidee uudsust ja teostatavust, arvestades sihtturgu ja ettevõtluskeskkonda • koostab ärimudeli lähtudes äriidee teostatavusest, esitleb ärimudeli I osa 			

<p>Teemad, alateemad kokku 0,6EKAP/16t (arvestuslik maht tundides sh iseseisev töö (3t))</p>	<p>Ettevõtlus ja ettevõtja. Ettevõtluskeskkond. Kultuuriteadlikus. Võimaluste ja riskide hindamine ettevõtjana. Iseenda SWOT-analüüs. Äriidee ja ärietika. Ettevõtjana tegutseja plussid ja miinused. Ärimudel.(8t)</p> <p>Praktiline töö: (5t) Individaalne SWOT-analüüs: „Minu karjääri võimalused ettevõtjana.“ Õppekäik ettevõttesse</p> <p>Kompleksülesanne: Juhendi alusel meeskonnatööna Ärimudeli I osa koostamine ja selle esitlus</p> <p>Iseseisev töö: Analüüsib juhendi alusel rätsepatöö ateljee äriideed ja majanduslikku tasuvust (3t) Hindamine – mitteeristav</p>
<p>2. kavandab ja koostab turundustegevused toetudes õigusloomele ning äriidees valitud tootele, teenustele, tarbijale ja turundustingimustele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib meeskonnatööna sihtrühmi ja turgu lähtuvalt pakutavatest tootest/ teenusest rätsepatöö valdkonnas • koostab meeskonnatööna turundustegevuste plaani rätsepatöö teenuste ja toodete müügiks, lähtudes õigusaktidest ja heast tavast • põhjendab meeskonnatööna valitud turundustegevusi lähtuvalt ettevõtlusvormist, sihtrühmast, turust ja teenusest • kasutab turundustegevuseks sotsiaalmeedia vahendeid • analüüsib juhendi alusel nõudluse ja pakkumise mõju ühe ettevõtte toodete müügi tulemustele • esitleb ärimudeli II osa, turundusstrateegiat
<p>Teemad, alateemad 0,6EKAP/16t (arvestuslik maht tundides) sh iseseisev töö (3t)</p>	<p>Turu-uuringud. Rätsepatöö teenuse vajaduse nõudlus, pakkumine ja turu tasakaal. Konkurents. Turunduseesmärgid ja tegevused rätsepatöö teenuse/toote müügiks. Turundustegevuste valik. Müügikanalid.(8t)</p> <p>Praktilised tööd: (5 tundi)</p> <p>Kompleksülesanne: Juhendi alusel meeskonnatööna Ärimudeli II osa koostamine ja esitlus: Grupp loob õmblusettevõtte, määrab sihtrühma, tooted/teenused, asukohta, hinnaklassi ning loob neile andmetele tuginedes turundusstrateegia</p> <p>Iseseisev töö - Juhendi alusel meeskonnatööna rätsepatöö teenuse vajaduse analüüs (3t) Hindamine – mitteeristav</p>
<p>3. koostab ettevõtte eelarve lähtudes finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtetest ning õigusaktidest ja raamatupidamise heast tavast</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koostab meeskonnatööna ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognoosi, lähtudes äriideest ja turundusanalüüsist • kavandab ettevõtte majandustegevuse lähtudes õigusaktidest ja raamatupidamise heast tavast • kavandab tellimustööde valmistamiseks vajalikud ressursid ja arvutab toote ja teenuse omahinna lähtudes kavandatud tööprotsessist

	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib meeskonnatööna Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse ning nende mõju ettevõtluskeskkonnale • esitleb ärimudeli III osa, eelarvet ja katteallikaid
Teemad, alateemad 1,2EKAP/32t (arvestuslik maht tundides) sh iseseisev töö (2t)	<p>Ettevõtte tulud ja kulud. Ressursid. Majandusarvestuse põhialused: eelarve, bilanss, kasumiaruanne. Ettevõtte maksud. Ärimudeli tulud ja kulud. Kasumiplaan. Bilansiproгноos. Töölepinguseadus. Äriseadus. Raamatupidamise seadus. Raamatupidamise hea tava järgimine. Võlaõigusseadus. Maksuseadused.(16t)</p> <p>Praktiline töö: (14t)</p> <p>Kompleksülesanne: Juhendi alusel meeskonnatööna Ärimudeli III osa koostamine ja esitlus: „Investeeringute eelarve ja katteallikad, rahavood, müügiprognoos, kasumiplaan, bilansiproгноos, ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos viidetega“</p> <p>Iseseisev töö – Juhendi alusel kujundab rätsepatöö teenuse hinna, lähtudes sihtgrupist, ettevõtluskuludest ja turuhinnast (2t) Hindamine - mitteeristav</p>
4. korraldab ettevõtte juhtimist ja arendustööd lähtudes ärimudelist ning Õmblusateljee tööprotsessidest	<ul style="list-style-type: none"> • kavandab ettevõtte asutamistsprotsessi, lähtudes äriseadustikust • koostab meeskonnatööna juhtimis- ja juhendamise tegevused, lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest • koostab ettevõtte arengustrateegia, lähtudes ärimudelist, finantsprognoosidest ja ettevõtluskeskkonnast • planeerib tellimustööd ja valmistamise ajakava ning sellest tuleneva personali töökorralduse lähtudes tööprotsessi struktuurist • analüüsib personali käitumist ja teeninduskultuuri järgides üldtunnustatud käitumistavasid • juhib eesmärgipäraselt väikesearvulist meeskonda tööalaste probleemide looval lahendamisel • analüüsib vastu võetud juhtimisotsuseid ning vastutust nende täitmisel • analüüsib enda karjäärivõimalusi ja toimetulekut ettevõtjana • esitleb ärimudeli IV osa, ettevõtte arengustrateegiat
Teemad, alateemad 1,5 EKAP (arvestuslik maht tundides) (40t) sh iseseisev töö (5t)	<p>Ettevõtte asutamine Eestis. Ettevõtte käivitamine. Organisatsioon (inimesed, struktuur). Ettevõtte strateegiline juhtimine. Ettevõtte strateegilise juhtimise kavandamine ja juhtimine. Peamised juhtimistegevused. (20t)</p> <p>Praktiline töö: (15t)</p> <p>Ettevõtte arengustrateegia – 3. aastaks – meeskonnatööna, lähtudes juhendist ja selle esitlus.</p> <p>Kompleksülesanne: Juhendi alusel meeskonnatööna Ärimudeli IV osa koostamine.</p> <p>Iseseisev töö: Analüüsida juhendi alusel enda karjääri võimalusi ettevõtjana (1t)</p> <p>Mooduli hinnatav ülesanne: Meeskonnatööna koostatud ettevõtte äriplaani esitlemine (4t) hindamine – mitteeristav</p>

Õppemeetodid	<p>1õv - praktiline meeskonnatöö, õppekäik ettevõttesse, ajurünnak; ideekaar; analüüsimetodid (SWOT, juhtumianalüüs)</p> <p>2õv - praktiline meeskonnatöö, sihtrühmade analüüs ja turundustegevuste plaan; mõistekaart</p> <p>3õv – praktiline meeskonnatöö(ettevõtte investeringute ja tegevuskulude eelarve, müügiprognoos, kasumiplaan ja bilanss), juhtumianalüüsid (näidisülesanded)</p> <p>4õv - praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: mudel ettevõtte asutamisest lähtuvalt ettevõtlusvormist ja äriideest; juhtumianalüüsid juhtimisest ja strateegiatest</p>
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb portfoolio koostamisel sooritatud iseseisvate ja praktiliste tööde ning ärimudeli esitluse alusel.</p> <p>Portfoolio tööosad:</p> <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rätsepatöö ateljee äriidee ja majandusliku tasuvuse analüüs (õpiväljund 1) • rätsepatöö teenuse vajaduse analüüs (õpiväljund 2) • rätsepatöö teenuse hinna kujundamine lähtudes sihtgrupist, ettevõtluskuludest ja turuhinnast (õpiväljund 3) • enda karjääri võimaluste analüüs ettevõtjana (õpiväljund 4) <p>Praktilistest töödest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuaalne SWOT-analüüs: „Minu võimalused ettevõtjana.“ (õpiväljund 1) • Ettevõtte õppekäigu põhjal koostatud ülevaate esitlemine (õpiväljund 1) • Ärimudeli I osa esitlus (õpiväljund 1) • Ärimudeli II osa esitlus (õpiväljund 2) • Ärimudeli III osa esitlus (õpiväljund 3) • Ärimudeli IV osa esitlemine (õpiväljund 4)
sh hindamismeetodid	Ärimudeli esitlemine
Õppematerjalid	<p>Randma, T., Raiend, E., Rohelaan, R. jt (2007) <i>Ettevõtluse alused</i>. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusõpe/Ettevõtluse%20alused%20õpilasele.pdf</p> <p>Sirkel, R., Uiboleht, K., Teder, J. jt (2008) <i>Ideest eduka ettevõtteeni</i>. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusõpe/Ideest%20eduka%20ettevõtteeni.pdf</p> <p>Osterwalder, A, Pigneur, Y (2014) Ärimudeli generatsioon, Rahvusraamatukogu kirjastus</p> <p>Kärsna, O. (2009). Pisiettevõtja käsiraamat, Kirjastus Ilo</p>

Zeiger, Peedu (2013). **Vajalikke teadmisi ettevõtlusest**. E-õpik. TLÜ <http://ettevotlusope.weebly.com/>

Suppi, K. (2013) **Ettevõtlusõpik-käsiraamat**, Atlex

Pärna, O jt (2016) **Töö ja oskused 2025**, Kutsekoda OSKA programm

Töötamise tuleviktrendid <http://oska.kutsekoda.ee/tootamise-tuleviktrendid/tootamise-tuleviktrendid-2016/>

Teder, J., Varendi, M. (2008) *Mis toimub ettevõttes? Ettevõtte hindamine ja arendamine*. HTM, SA Innove

Jaansoo, A. (2012) *Turunduse alused. I: baasteooria, juhtumikirjelduste ja ülesannete kogu*. SA Innove <http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Õppe-%20ja%20juhendamaterjalid/Turundus%20I.pdf>

Vodja, E., Zirnask, V., Suitsu, P. jt (2014) *Majandusõpik gümnaasiumile*. Junior Achievement Eesti SA

Kuusik, A. (2010) *Teadlik turundus*. TÜ kirjastus

Mägi, J. *Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused* (2011) http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/2168/Ettev6tlus_2011%20-tekst.pdf

Eamets, R jt (2012) *Ettevõtlikkusest ettevõtluseni*, SA Teadlik Valik

TÜ, TTÜ, EEK Mainor (2014) *Ettevõtlikkusest ettevõtlikkuseni töövihik* <https://koolielu.ee/waramu/view/1-00fc8369-4a5b-4fd8-9271-da0d872060c9>

Mägi, J. (2011) *Organisatsioon ja juhtimine*. E-kursus web.ametikool.ee/jane/okj

Alas, R. (2008) *Juhtimise alused*. Külüm

Alas, R (2005) *Personalijuhtimine*. Külüm

e-äriregistri Ettevõtjaportaal <https://ettevotjaportaal.rik.ee>

Äriseadustik <https://www.riigiteataja.ee/akt/131122010019?leiaKehtiv>

Eesti.ee https://www.eesti.ee/est/ettevotte_registreerimine

EAS <http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ettevotte-rajamisega-seotud-toimingud/>

EAS <http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeeringu/>

EAS isegeneeruvate finantsprognooside vormid http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ressusside-vajadus_rahakaibe-plaan/

iPlanner <http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeeringu/>

Maksu- ja Tolliamet www.emta.ee

	Raamatupidamise Toimkond www.easb.ee http://www.fin.ee/easb Raamatupidamise ja maksuinfo portaal www.rmp.ee www.rup.ee
--	---

Mooduli nr	5			
Mooduli nimetus	PRAKTIKA			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
14/312	4t	-	300t	8t
Õpetajad	A. Brük; A-L Treial; S. Jõesar; M. Ints; Ü. Link			
Nõuded mooduli alustamiseks	Omandatud põhiõpingute moodulid			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane planeerib oma tööd individuaaltöö õmblusettevõttes, rakendab rätsepatöö, ettevõtluse ja juhtimisealaseid teadmisi ja oskusi töökeskkonnas meeskonnaliikmena, järgib kvaliteedinõudeid ja ajakava			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid			
	Arvestatud	Hea	Väga hea	
1. planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist	<ul style="list-style-type: none"> koostab vastavalt praktikajuhendile praktikale asumiseks vajalikud dokumendid seab sisse ja täidab praktikapäevikut, kus kirjeldab tehtavad tööalaseid ülesandeid 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (4t) sh iseseisev töö	Praktika ettevõtted. Praktika eesmärgid ja ülesandes. Individuaalsed praktika eesmärgid nende kirjeldamine			
2. töötab juhendamisel praktikaettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, õmbleb individuaaltööna naiste rätseparõivaid, kasutab töötamisel efektiivseid ja ohutuid töövõtteid, täidab kvaliteedinõudeid ja ajakava	<ul style="list-style-type: none"> osaleb töökohal tööohutusosalasel juhendamisel ning kinnitab seda ettevõttes sätestatud korra kohaselt lahendab koostöös juhendajaga erinevaid, sh muutuvaid teenindussituatsioone, lähtudes kliendikeskse teeninduse põhimõtetest planeerib ja valmistab ette individuaaltöö tööprotsessi, valmistab rõivaid ja teeb rõivaproove ning prooviparandusi naiste rõivaste valmistamiseks. kasutab töös efektiivsed töövõtted, täidab kvaliteedinõudeid ja ajakava 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (t)sh iseseisev töö	Praktika ettevõtte töökorraldus. Meeskonnatöö. Juhendamisel õppimine ja töötamine. Omaalgatus. Praktika tulemuslikkuse analüüs.			

3. osaleb meeskonna liikmena ettevõtte töös, jälgib ettevõtte tööprotsesside kulgu, juhendab koostöös juhendajaga kaastöötajaid	<ul style="list-style-type: none"> • lahendab koostöös juhendajaga tööprobleeme • juhendab koostöös juhendajaga kaastöötajaid tööprotsessis, annab tagasisidet • kogub juhendi alusel ärimudeli koostamiseks üldistatud informatsiooni
Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (t)sh iseseisev töö	Töölased juhendid
4.täidab tööpäeva lõpus praktikapäeviku ning praktika lõppedes koostab praktika aruande	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib enda toimetulekut tööülesannetega, arendamist vajavaid aspekte ja saadud kogemust läbi enesehinnangu • koostab ja esitleb juhendi alusel praktika aruande
Teemad, alateemad sh iseseisev töö (10t)	Praktika dokumentatsiooni vormistamine (4t) Iseseisev töö – Juhendi alusel praktika dokumentatsiooni täitmine praktika aruande koostamine. Praktika aruande esitlemine.(6t)
Õppemeetodid	Töötulemuste analüüs, harjutamine, enesehindamine
Hindamine sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpiväljundite omandamist hinnatakse mitteeristavalt Mooduli hinde saamise eelduseks on praktikast osavõtt, mis on kajastatud praktikapäevikus ja tõendavad õpiväljundite omandamist ning praktika kaitsmine
sh hindamismeetodid	praktika ettevõttepoolse ja koolipoolse juhendaja hinnang, enesehinnang, praktika aruande esitlus
Õppematerjalid	

Valikõpingud

VALIKÕPINGUTE MOODULID				
Mooduli nr	1			
Mooduli nimetus	JOPE ÕMBLEMINE RÄTSEPATÖÖNA			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
4/104	22t	72t	-	10t
Õpetajad	A. Brük; A-L Treial; S. Jõesar; M. Ints; Ü. Link			
Nõuded mooduli alustamiseks	Omandatud mantli õmblemine rätsepatööna; naiste ülerõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab ja õmbleb kliendile rätsepatööna erinevaid jopesid.			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid			
	Arvestatud	Hea	Väga hea	
1. kavandab kliendile jope tegumoe, nõustab materjalide valikul.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab välja kliendi soovi, kavandab vähemalt kaks tegumoodi ning soovib kangaid lähtudes nende omadustest • arvutab tellimustöö eripärast lähtuvalt õmblemiseks vajaminevate kangaste ja abimaterjalide kogused • hindab visuaalselt kliendi figuuri erisusi, võtab konstrueerimiseks vajalikud mõõdud moejoonisest lähtuvalt 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (4t)sh iseseisev töö (2t)	<p>Moejoonise visandamine kirjelduse järgi. Jope konstrueerimiseks vajalikud mõõdud. Kliendi mõõtmine. Materjalide kulu kalkuleerimine.</p> <p>Iseseisev töö –joonistada juhendi alusel figuuritüübile kaks jope tegumoe kavandit. (2t) Hindamine-mitteeristav.</p>			
2. konstrueerib ja modelleerib lõiked järgides moejoonist, kliendi mõõte ja kehaproportsioone ning koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse ja ajakava	<ul style="list-style-type: none"> • konstrueerib ja modelleerib lõiked tegumoe, mõõtudest ja kehaproportsioonist lähtuvalt • koostab õmblemise tehnoloogilise töötlemise järjestuse kasutades skeeme ning ajakava 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (25t) sh iseseisev töö (5t)	<p>Lõike konstrueerimine ja modelleerimine vastavalt tegumoele. Kangast tulenev õmblusseadmete reguleerimine ja töövõtted õmblemisel, viimistlemisel. Jope õmblemise tehnoloogiline järjestus. Jope tootesõlmede tehnoloogia: kombineeritud ja kaksiktaskud, esikinnis (luku ja liistuga), kraed ja ühendamine kaelakaarele, ära võetavad kapuutsid ja vooder, nõöri ja kummikanalid, allääre töötlemise erinevad võimalused. Lõppviimistlus ja puhastamine. Kvaliteedinõuded.(20t)</p> <p>Iseseisev töö - modelleerida tegumoe ja juhendi alusel jope lõige, arvutada põhi-, vahe- ja abimaterjalide kogused ning niidi kulu (5t) Hindamine- mitteeristav</p>			

<p>3. paigutab kangale ratsionaalselt lõiked ning lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab tööülesandest lähtuvalt lõigete ratsionaalset paigutust kangale ning abimaterjalidele paigutamise ja juurdelõikusplaani põhimõtteid • selgitab ülesandest lähtuvalt täiendavate õmblusvarude lisamise põhimõtteid ja vajadust • pildistab juurdelõikusplaani, lisab kliendiraamatusse • lõikab välja detailid vastavalt juurdelõikusplaanile järgides tööohutuse nõudeid, käitleb juurdelõikusjäägid nõuetekohaselt ning korrastab töökoha
<p>Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (4t) sh iseseisev töö</p>	<p>Jope detailid ja nimetused. Lõigete kangale paigutamise, juurdelõikamise põhimõtted, kokkupanekumärgid. Konstrueerimisel sagedamini esinevad vead ja nende kõrvaldamine.</p>
<p>4. õmbleb, teeb rõivaproove ja prooviparandusi ning viimistleb jopet kasutades töös efektiivseid töövõtteid, järgides ajakava ja tööohutusnõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • õmbleb ja viimistleb juhendi alusel naiste jopet kasutades efektiivseid töövõtteid, järgib tehnoloogilise töötlemise järjestust, tööohutusnõudeid ja ajakava • valmistab rõivaprooviks maketi või mulaaži keerukamate detailide täpsustamiseks, teeb rõivaproove ja prooviparandusi kasutades sobivaid proovitehnikaid • selgitab oma tööprotsessi parendamise võimalusi rõiva valmistamise protsessis sh kvaliteedinõuete ja ajakava täitmist
<p>Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (69t) sh iseseisev töö (2t)</p>	<p>Praktiline töö: Tellimustöö õmblemine. Jope I proovi valmistamise erinevused lähtudes materjalide eripäradest ja töötlemistingimustest. Erinevate jope taskute näidiste õmblemine. Kvaliteedikontroll (67t) Iseseisev töö – koostada ja vormistada juhendi alusel valminud rõiva istuvuse analüüs (2t) Hindamine – mitteeristav</p>
<p>5. valmistab toote ette kliendile üleandmiseks, hindab toote istuvust</p>	<ul style="list-style-type: none"> • annab hinnangu valmis rõiva istuvusele ja soovitusi rõivahoolduseks <p>Hinnatav ülesanne – esitleb kliendiraamatus individuaaltellimustööna valminud naiste jopet</p> <p>Kliendiraamatu tööosad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • individuaaltellimustööde: jope moejoonised eest ja tagant vaates • materjalide: põhi-, abi- ja vahematerjali, niidi ja furnituuri kulukalkulatsioonid, õmblemise tehnoloogilised tingimused • individuaaltellimustöö lõiked (1:1) • tehnoloogilise töötlemise järjestus (skeemidega) ja ajakava • fotomaterjal rõivaproovidest, proovimuudatustest ja valminud jopest <p>Individuaaltellimustööna valminud rätseparõivas: esitleb kliendi seljas jopet</p>
<p>Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (2t)sh iseseisev töö (1t)</p>	<p>Rõiva puhastamine ja hoidmine. Rõiva pakendamine. Istuvuse hindamine. Rõiva kliendile üle andmine. Iseseisev töö – Töötulemuste analüüs.(1t)</p>

sh praktika	Praktika puudub
Õppemeetodid	1õv – loeng, näidiste demonstratsioon, arutelu, iseseisev töö 2õv – loeng, näidiste demonstratsioon, arutelu, iseseisev töö 3õv – praktiline töö 4õv – praktiline õmblustöö, iseseisev töö 5õv – tööprotsessi ja tulemuse analüüs
Hindamine sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitmeeristavalt Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb „Kliendiraamatu“ esitlemisel, kuhu on koondatud õpiväljundite omandamisel sooritatud praktilised ja iseseisvad tööd. Kliendiraamatus hinnatakse: iseseisvaid töid: <ul style="list-style-type: none"> • kahe soovitusliku jope tegumoe moejoonised (õpiväljund 1) • materjalide koguste arvutamine (õpiväljund 2) • jope tehnoloogilise töötlemise järjestus (õpiväljund 4) • töötulemuste ja istuvuse analüüs (õpiväljund 5) ja praktilistest töödest: <ul style="list-style-type: none"> • jope mõõtude võtmine ja lõike konstrueerimine ja modelleerimine (õpiväljundid 1, 2) • naiste jope õmblemine, proovimine ja viimistlemine, lõpptulemuse hindamine ja kliendile üle andmine (õpiväljund 4, 5) • erinevate jope taskute näidiste õmblemine (õpiväljund 4)
Sh hindamismeetodid	Praktilise töö esitlus, töötulemuse analüüs
Õppematerjalid	Schnittenkonstruktionen 1997; M. Müller ja Sohn Ettevõtte tehnoloogilised kaardid

Mooduli nr	2			
Mooduli nimetus	KEEBI JA PELERIINI ÕMBLEMINE RÄTSEPATÖÖNA			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
5/130	19t	98t	-	13t
Õpetajad	A. Brük; A-L Treial; S. Jõesar; M. Ints; Ü. Link			
Nõuded mooduli alustamiseks	Omandatud mantli õmblemine rätsepatööna; naiste ülerõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab ja õmbleb kliendile rätsepatööna keebi ja peleriini			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid			
	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea	
1. kavandab kliendile keebi ja peleriini tegumoe, nõustab materjalide valikul.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab välja kliendi soovi, kavandab vähemalt kaks tegumoodi ning soovib kangaid lähtudes nende omadustest • arvutab tellimustöö eripärast lähtuvalt õmblemiseks vajaminevate kangaste ja abimaterjalide kogused • võtab konstrueerimiseks vajalikud mõõdud moejoonisest lähtuvalt 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (7t) sh iseseisev töö (2t)	Moejoonise joonistamine kirjelduse järgi. Kliendi mõõtmine. Sobivad kangad ja abimaterjalid Materjalide kulu kalkuleerimine.(5t) Iseseisev töö –joonistada figuuritüübile keebi ja peleriini tegumoe kavandit. (2t) Hindamine- mitteeristav.			
2. konstrueerib ja modelleerib lõiked järgides moejoonist, kliendi mõõte ning koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse ja ajakava	<ul style="list-style-type: none"> • konstrueerib ja modelleerib lõiked tegumoest, mõõtudest ja kehaproportsioonist lähtuvalt • koostab õmblemise tehnoloogilise töötlemise järjestuse kasutades skeeme ning ajakava 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (47t)sh iseseisev töö (10t)	Lõigete konstrueerimine ja modelleerimine vastavalt tegumoele. Õmblemise tehnoloogia: detailide tugevdamine, taskud, käeavad, kinnised (aas- ja seotav),voodri õmblemine ja ühendamine. (10t) Nahatöö: Naturaal- ja kunstnahkmaterjalid nende omadused, töötlemine. Nahaõmblemise seadmed ja töövõtted. Juurdelõikuse põhimõtted.(30t) Iseseisev töö - modelleerida tegumoe ja juhendi alusel peleriini lõige, arvutada põhi-, vahe- ja abimaterjalide kogused ning niidi kulu (7t) Hindamine- mitteeristav			
3. paigutab kangale ratsionaalselt lõiked ning lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab tööülesandest lähtuvalt lõigete ratsionaalset paigutust kangale ning abimaterjalidele paigutamise ja juurdelõikusplaani põhimõtteid • selgitab ülesandest lähtuvalt täiendavate õmblusvarude lisamise põhimõtteid ja vajadust • pildistab juurdelõikusplaani, lisab kliendiraamatusse 			

	<ul style="list-style-type: none"> • lõikab välja detailid vastavalt juurdelõikusplaanile järgides tööohutuse nõudeid, käitleb juurdelõikusjääd nõuetekohaselt ning korrastab töökoha
Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (4t) sh iseseisev töö (t)	Lõigete kangale paigutamise, juurdelõikamise põhimõtted, kokkupanekumärgid. Konstrueerimisel sagedamini esinevad vead ja nende kõrvaldamine.
4. õmbleb, teeb proovi ja prooviparandusi ning viimistleb, kasutades töös efektiivseid töövõtteid, järgides ajakava ja tööohutusnõudeid	<ul style="list-style-type: none"> • õmbleb ja viimistleb juhendi alusel keebi ja peleriini kasutades efektiivseid töövõtteid, järgib tehnoloogilise töötlemise järjestust, tööohutusnõudeid ja ajakava • teeb proovi ja prooviparandusi kasutades sobivaid proovitehnikaid • selgitab oma tööprotsessi parendamise võimalusi rõiva valmistamise protsessis sh kvaliteedinõuete ja ajakava täitmist
Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (69t) sh iseseisev töö (3t)	<p>Praktiline töö: tellimustöö õmblemine ja proovid, prooviparandused. Lõppviimistlus. Kvaliteedikontroll (66t)</p> <p>Iseseisev töö – koostada ja vormistada juhendi alusel valminud toote istuvuse hinnang (1t) Hindamine – mitteeristav</p> <p>Iseseisev töö – koostada ja vormistada juhendi alusel keebi ja peleriini õmblemise tehnoloogilise töötlemise järjestus (2t) Hindamine - mitteeristav</p>
5. valmistab toote ette kliendile üleandmiseks, hindab toote istuvust	<ul style="list-style-type: none"> • annab hinnangu valmis rõiva istuvusele ja soovitusi rõivahoolduseks <p>Hinnatav ülesanne – esitleb juhendi alusel koostatud kliendiraamatut ja individuaaltellimustööna valminud keepi ja peleriini</p> <p>Kliendiraamatu tööosad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • individuaaltellimustööde: keebi ja peleriini moejoonised eest ja tagant vaates • materjalide: põhi-, abi- ja vahematerjali, niidi ja furnituuri kulukalkulatsioonid, õmblemise tehnoloogilised tingimused • individuaaltellimustöö lõiked (1:1) • tehnoloogilise töötlemise järjestus (skeemidega) ja ajakava • fotomaterjal rõivaproovidest, proovimuudatustest ja valminud toodetest <p>Individuaaltellimustööna valminud rätseparõivas: esitleb kliendi seljas keepi ja peleriini</p>
Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (3t) sh iseseisev töö (1t)	Rõiva puhastamine ja hoidmine. Rõiva pakendamine. Istuvuse hindamine. Rõiva kliendile üle andmine.(2t)
sh praktika	Praktika: puudub
Õppemeetodid	1õv - loeng, näidiste demonstratsioon 2õv – loeng, näidiste demonstratsioon, diskussioon, arutelu 3õv - praktiline töö, iseseisev töö

	4õv –arutelu, praktiline töö, iseseisev töö 5õv – töötulemuste analüüs, iseseisev töö
Hindamine sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitmeeristavalt Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb „Kliendiraamatu“ esitlemisel, kuhu on koondatud õpiväljundite omandamisel sooritatud praktilised ja iseseisvad tööd. Kliendiraamatus hinnatakse: iseseisvaid töid: <ul style="list-style-type: none"> • peleriini ja keebi tegumoe moejoonised (õpiväljund 1) • materjalide koguste kalkulatsioonid (õpiväljund 2) • keebi ja peleriini tehnoloogilise töötlemise järjestus (õpiväljund 4) • töötulemuste analüüs (õpiväljund 5) ja praktilistest töödest: <ul style="list-style-type: none"> • mõõtude võtmine ja lõike konstrueerimine ja modelleerimine (õpiväljundid 1, 2) • keebi ja peleriini õmblemine, proovimine ja viimistlemine, lõpptulemuse hindamine ja kliendile üle andmine (õpiväljund 4, 5)
sh hindamismeetodid	Praktilise töö esitlus, töötulemuse analüüs
Õppematerjalid	Schnittenkonstruktionen 1997; M. Müller ja Sohn Erialaline joonistamine https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=8014 Pintsaku töötlemine individuaaltöona https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=9132 https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=9132 http://www.rmp.ee/rutiinist-valja/huvitav-lugemine/13921?Print=1&popUp=1

Mooduli nr	3			
Mooduli nimetus	MOEKOLLEKTSIOONI LOOMINE			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
5 /130	40t	75t	-	15t
Õpetajad	A. Brük; A-L Treial; S. Jõesar; Ü. Link; A. Sokolova; D. Piirsalu; T. Jõhve; M. Pill			
Nõuded mooduli alustamiseks	Põhiõpingute moodulid			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane disainib moekollektsiooni, valmistab kollektsiooni meeskonnatöona ja esitleb.			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid			

	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea
1. planeerib ja kavandab teemast lähtuva moekollektsiooni, järgides moekollektsiooni koostamise põhimõtteid	<ul style="list-style-type: none"> • juhendi ja ülesande alusel kavandab eskiisid ja valmistab joonised • valib ülesandest lähtuvalt kollektsiooni valmistamiseks sobivad materjalid • selgitab kollektsiooni loomise inspiratsiooni aluseid ning kavandeid 		
Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (33t) sh iseseisev töö (3t)	Teema valik ja tegevuste kavandamine. Moekollektsiooni (üksikmudeli) koostamise põhimõtted. Loometöö – eskiiside kavandamine ja tehniliste jooniste valmistamine. Materjalide valik (uudsus, värvid, kandjasõbralikkus, turvalisus, materjalide kogused). Rõivaste disainimine. Erinevate tooteliikide disainimise eripära. Modellid (30t) Iseseisev töö - koostada juhendi alusel moekollektsiooni kavandite esitlus, esitleda kaasõpilastele (3t) Hindamine - mitteeristav		
2. lõikab moekollektsiooni toodete detailid, õmbleb, viimistleb, järgides kavandit, tehnoloogilise töötlemise järjestust, kvaliteedi ja ohutusnõudeid ning ajakava	<ul style="list-style-type: none"> • konstrueerib juhendi ja mõõtude alusel lõikeid, modelleerib vastavalt kavandile • koostab tehnoloogilise töötlemise järjekorra, kasutab erialalist sõnavara • valib materjalid ja koostab materjalide koguste eelarvestuse • lõikab, õmbleb ning viimistleb juhendi alusel rõivaid, järgides tehnoloogilise töötlemise järjekorda • annab hinnangu oma töö kvaliteedile ja ajakavast kinni pidamisele. 		
Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (77t) sh iseseisev töö (2t)	Praktiline töö – moekollektsiooni toodete lõigete konstrueerimine, modelleerimine, juurdelõikus, valmistamine, proovimine, viimistlemine. Istuvuse ja kandmisvõimaluste hindamine. Lisandite valmistamine. Iseseisev töö - koostada moekollektsiooni kavandite alusel materjalide kulu kalkulatsioon (2t) Hindamine - mitteeristav		
3. esitleb kollektsiooni, järgides juhiseid ja ajakava	<ul style="list-style-type: none"> • annab hinnangu kollektsiooni esitlusele kriteeriumite alusel • annab juhendi alusel hinnangu meeskonnatöös toimetulekule • annab hinnangu oma töö kvaliteedile ja valmistamise protsessi ajakavast kinni pidamisele 		
Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (20t) sh iseseisev töö (10t)	Esitluse kavandamine. Muusika valik. Lavaline esitlemine. Esitluse hindamise põhimõtted (10t) Iseseisev töö: valib moekollektsiooni ideest lähtuvalt esitlemise vormi, muusika, kavandab ja valmistab juhendi alusel kollektsiooni esitluse visuaali, juhendab ja teeb kollektsiooni esitlemiseks lavaproove (10t) Hindamine – mitteeristav		
sh praktika	Praktika: puudub		
Õppemeetodid	1õv – kõitev loeng, iseseisev töö 2õv – kõitev loeng, rühmatöö, praktiline töö 3õv – praktiline töö, töötulemuste analüüs, iseseisev töö		

Mooduli nr	4			
Mooduli nimetus	RÕIVASTE TAASKASUTUS			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
3/78	5t	60t	-	13t
Õpetajad	A. Brük; M. Ints; A. Sokolova; A-L Treial; G. Žuravljova; L. Svintšuk; S. Jõesar			
Nõuded mooduli alustamiseks	Omandatud põhiõpingute moodulid			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane kujundab kasutatud tekstiilesemeid ja rõivaid uute toodete disainimisel ja valmistamisel			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid			
	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea	
1. töötleb ümber kasutatud tekstiilesemeid ja rõivaid uute toodete disainimiseks ja valmistamiseks, lähtudes loodushoiu ja taaskasutuse põhimõtetest	<ul style="list-style-type: none"> • taaskasutustekstiilist lähtuvalt kujundab omanäolise rõivaesemeid • konstrueerib ülesandest lähtuvalt lõiked, modelleerib lähtuvalt taaskasutatavate tekstiilmaterjalidest ja materjalide kasutusvõimalusi arvestades • koostab ülesandest lähtuvalt tehnoloogilise töötlemise järjestuse 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (15t) sh iseseisev töö (5t)	Taaskasutustekstiilide kujundamise võimalused. Kasutatavad lõiked. Tehnoloogia. Tekstiilide parandamine ja kaunistamine. Erinevate materjalide ja toodete omavaheline sidumine (5t) Praktiline töö - lõigete konstrueerimine ja olemasolevate rõivaste konstruktsiooni muutmise võimalused (5t) Iseseisev töö – taaskasutatavate tekstiilide, rõivaste ettevalmistamine uue toote valmistamiseks (puhastamine, harutamine, sobivate lisandmaterjalide hankimine) (5t)			
2. lõikab kavandatud toote detailid, kaunistab, viimistleb, järgides tehnoloogilise töötlemise järjestust	<ul style="list-style-type: none"> • valib ülesande alusel vahe- ja abimaterjalid, õmblusniidi ja furnituuri, põhjendab valikuid • valib ülesandest ja tekstiilmaterjalist lähtuvalt sobivaid käsitöötehnikaid ja viimistlusvõtteid, järgides tööohutuse nõudeid • kaunistab kavandi alusel rõivaid, rõivalisandeid või detaile, lähtuvalt valitud käsitöötehnikatest ja -võtetest 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (25t) sh iseseisev töö (5t)	Praktiline töö - Tekstiilimaali ja käsitöötehnikad, materjalid ja töövahendid. Töövahendid, materjalid. Rõivadetailide või sisustustekstiilide maalimine/kaunistamine (20t) Iseseisev töö - koostada juhendi alusel õpimapp käsitöötehnikates valmistatud tööproovidest (5t) Hindamine - mitteeristav			
3. õmbleb ja viimistleb rõivaid ja rõivalisandeid vastavalt kavandile, järgides tööohutuse nõudeid	<ul style="list-style-type: none"> • õmbleb, kaunistab ning viimistleb rõivatoodet, järgides tehnoloogilise töötlemise järjekorda • annab hinnangu oma töö disainile ja kvaliteedile, töömahukusele ja ajakasutusele 			

Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (38t) sh iseseisev töö (3t)	Praktiline töö – Taaskasutus materjalidest uute rõivaste ja rõivalisandite disainimine ja õmblemine. (35t) Iseseisev töö – esitleb valminud rõivaid ja rõivalisandeid (3t) Hindamine - mitteeristav
sh praktika	Praktika: puudub
Õppemeetodid	1õv – arutelu 2õv – kõitev loeng, näidiste demonstratsioon, praktiline töö 3õv – praktiline töö, iseseisev töö
Hindamine sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite omandamisel sooritatud ja hinnatud iseseisvatest töödest: <ul style="list-style-type: none"> • taaskasutatavate tekstiilide, rõivaste ettevalmistamine uue toote disainiks (õpiväljund 1) • õpimapi koostamine, esitlemine (õpiväljund 2) ja praktilistest töödest: <ul style="list-style-type: none"> • lõigete konstrueerimine ja olemasolevate rõivaste konstruktsiooni muutmine (õpiväljund 1) • rõivaste ja rõivalisandite kaunistamine valitud käsitöötehnikas (õpiväljund 2) • uue disainiga rõiva/rõivalisandi õmblemine ja esitlemine (õpiväljund 3)
sh hindamismeetodid	Õpimapi (portfoolio) esitlus
Õppematerjalid	Õmblemise piibel r. piik Sinisukk 2010 Kiiresti valmivad õmblustööd E. Hardy Tänapäev 2009 Lapitööd G-A Saarsoo; E. Orro Avita 2004 Siidimaali õpik. Avita Tammert, M. 2006. Värviõpetus. Tallinn: Aiwell Valk, P. Kangatrüki tehnoloogia. E-õppe materjal http://kangatrükitehnoloogia.weebly.com/

Mooduli nr	5			
Mooduli nimetus	NAISTE RÕIVALISANDITE VALMISTAMINE			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
4/104	16t	77t	-	11t
Õpetajad	L. Svintšuk, E. Ervin; G. Žuravljova; D. Piirsalu			
Nõuded mooduli alustamiseks	Omandatud põhiõpingute moodulid			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab ja valmistab naiste rõivakomplektidele sobivalt rõivalisandeid.			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid			
	Rahuldav/arvestatud	Hea		Väga hea
1. kavandab rõivalisandeid, valib materjalid ja konstrueerib lõike, järgides mõõte	<ul style="list-style-type: none"> kavandab rõivakomplektist lähtuvalt kolm rõivalisandit konstrueerib juhendi alusel lõiked valib sobivad põhi- ja abimaterjalid, põhjendab valikuid 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (24t) sh iseseisev töö (4t)	Valikulised rõivalisandid arvestades õpilaste soovidega: (peakate, kotid, trikotaažtoode jm) Kasutatavad kangad ja abimaterjalid, furnituur. Lõigete konstrueerimine. Naiste lihtsalõikelise trikotaažtoote konstrueerimine. (20t) Iseseisev töö – kavandada juhendi alusel rõivalisand ja konstrueerida lõige (4t) Hindamine - mitmeeristav			
2. paigutab materjalile ratsionaalselt lõiked ning lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale	<ul style="list-style-type: none"> selgitab tööülesandest lähtuvalt lõigete ratsionaalset paigutust kangale ning abimaterjalidele paigutamise ja juurdelõikusplaani põhimõtteid selgitab ülesandest lähtuvalt täiendavate õmblusvarude lisamise põhimõtteid ja vajadust lõikab välja detailid vastavalt juurdelõikusplaanile järgides tööohutuse nõudeid, käitleb juurdelõikusjäägid nõuetekohaselt ning korrastab töökoha 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (20t)sh iseseisev töö (4t)	Rõivalisandite õmblemise tehnoloogia. Lihtsama trikotaažtoote õmblemise tehnoloogia. Iseseisev töö - arvutada kavandi alusel põhi-, vahe- ja abimaterjalide kogused ning niidi kulu (4t) Hindamine- mitmeeristav			
3. õmbleb ja viimistleb rõivalisandeid kasutades töös efektiivseid töövõtteid, järgides ajakava ja tööohutusnõudeid	<ul style="list-style-type: none"> õmbleb ja viimistleb juhendi alusel naiste rõivalisandeid kasutades efektiivseid töövõtteid, järgib tehnoloogilise töötlemise järjestust, tööohutusnõudeid ja ajakava selgitab oma tööprotsessi parendamise võimalusi, kvaliteedinõuete ja ajakava täitmist annab hinnangu valminud rõivalisandite kvaliteedile Hinnatav ülesanne – esitleb kliendiraaamatus valminud naiste rõivalisandeid			

Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (60t) sh iseseisev töö (3t)	Praktiline töö: Rõivalisandite õmblemine.(57t) Iseseisev töö – juhendi alusel ülerõivale sobiva kaunistuselemendi õmblemine (3t) Hindamine - mitteeristav
sh praktika	Praktika: puudub
Õppemeetodid	1õv - näidiste demonstratsioon, praktiline töö, iseseisev töö 2õv –näidiste demonstratsioon, arutelu, praktiline töö, iseseisev töö 3õv - praktiline töö, iseseisev töö
Hindamine sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitteeristavalt Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest: <ul style="list-style-type: none"> • kavandada juhendi alusel rõivalisandid ja konstrueerib lõiked (õpiväljund 1) • põhi-, vahe- ja abimaterjalide koguste ning niidi kulu arvutamine (õpiväljund 2) • ülerõivale sobiva kaunistuselemendi õmblemine (õpiväljund 3) ja praktilistest töödest: <ul style="list-style-type: none"> • rõivalisandite lõigete konstrueerimine (õpiväljund 1) • rõivalisandite õmblemine, tulemusele hinnangu andmine (õpiväljund 3)
sh hindamismeetodid	Praktilise töö esitlus, töötulemuse analüüs
Õppematerjalid	Õmblemise piibel r. piik Sinisukk 2010 Kiiresti valmivad õmblustööd E. Hardy Tänapäev 2009 Lapitööd G-A Saarsoo; E. Orro Avita 2004 Siidimaali õpik. Avita Tammert, M. 2006. Värviõpetus. Tallinn: Aiwell

Mooduli nr	6			
Mooduli nimetus	ERIALINE INGLISE KEEL			
Mooduli maht (<i>EKAP/ tundides</i>)	sh auditoorne töö (<i>EKAP/ tundides</i>)	sh praktiline töö (<i>EKAP/ tundides</i>)	sh praktika (<i>EKAP/ tundides</i>)	sh iseseisev töö (<i>EKAP/ tundides</i>)
2/52	10t	35t	-	7t
Õpetajad	O. Borodina			
Nõuded mooduli alustamiseks	Omandatud kergete rõivaste rätsepa kompetentsid, naiste ülerõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab kliendi soove ja kasutab erialalist sõnavara kliendi stilistilisel nõustamisel.			

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
	Arvestatud	Hea	Väga hea
1. selgitab välja kliendi vajadused, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist inglise keeles	<ul style="list-style-type: none"> alustab kliendiga vestlust arusaadavas inglise keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt inglise keelseid küsimusi, järgides klienditeeninduse põhimõtteid 		
Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (18t) sh iseseisev töö (3t)	<p>Inglisekeelne sõnavara ja kõneetikett. Viisakusväljendid. Küsimused, vastused tellimustöö vastuvõtmisel Mõõttude nimetused. Figuuritüübid (kasv, täidlus, suurusnumber) Naiste rõivad ja rõivadetailide nimetused, moejoonise kirjeldamine. Rõivalisandid. Kangad, abimaterjalid, furnituur. Kanga mustrid, värvid. (10t)</p> <p>Praktiline töö – paaristöö – dialoogi koostamine: etteantud rätsepatööga seonduvas teenindussituatsiooni teemal (5t)</p> <p>Hindamisülesanne – paaristöö – esitleda suhtlussituatsioon etteantud teemal</p> <p>Iseseisev töö – sõnavara omandamine ja hindamisülesande dialoogi ettevalmistamine (3t)</p>		
2. kasutab inglise keelset rätsepatööga seotud põhisõnavara ja soovitab kliendile sobivaid materjale ja tegumoode.	<ul style="list-style-type: none"> vastab kliendi küsimustele arusaadavalt, järgides klienditeeninduse põhimõtteid küsib tellimustöö valmistamise protsessiga seonduvaid küsimusi tutvustab ja selgitab arusaadavalt rõivaste valmistamisega seonduvaid võimalusi inglise keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid 		
Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (34t) sh iseseisev töö (4t)	<p>Praktiline töö: Situatsioonülesanded: tegumoe ja kanga soovitamine, proovide kokku leppimine, tellimustöö üleandmine, arveldamine (30t)</p> <p>Iseseisev töö – joonistada juhendi alusel moekirjelduse põhjal moejoonis, nimetada tootedetailid (4t) Hindamine - mitteeristav</p>		
sh praktika	Praktika: puudub		
Õppemeetodid	1õv – selgitav loeng, jutustamine, lugemine 2õv - loovteksti koostamine, intervjuu		
Hindamine sh kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitteeristavalt</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest:</p> <ul style="list-style-type: none"> rõivastumisega seonduva sõnavara omandamine ja dialoogi ettevalmistamine (õpiväljund 1) moekirjelduse põhjal moejoonise joonistamine (õpiväljund 2) <p>ja praktilistest töödest:</p> <ul style="list-style-type: none"> rätsepatööga seonduva erialalise dialoogi koostamine (õpiväljund 1) suhtlemine tellimustööga seonduvate teenindussituatsioonides (õpiväljund 2) 		

sh hindamismeetodid	Test, praktilise kõnekeele demonstratsioon
Õppematerjalid	Clothing technology: from fibre to fashion. Fifth edition. VERLAG EUROPA-LEHRMITTEL Sewing for dummies. 2nd edition. Jan Saunders Maresh Clothing. Fashion, fabrics and construction. Fifth edition Jeanette Weber CFCS http://visual.merriam-webster.com

Mooduli nr	7			
Mooduli nimetus	ERIALALINE VENE KEEL			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
2/52	10t	35t	-	7t
Õpetajad	I. Peetrimägi			
Nõuded mooduli alustamiseks	Omandatud kergeste rõivaste rätsepa kompetentsid, naiste ülerõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab kliendi soove ja kasutab erialalist sõnavara klienditeenindussituatsioonides.			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid			
	Rahuldav/arvestatud	Hea		Väga hea
1 selgitab välja kliendi vajadused, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist vene keeles	<ul style="list-style-type: none"> alustab kliendiga vestlust arusaadavas vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt vene keelseid küsimusi, järgides klienditeeninduse põhimõtteid 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) (18t) sh iseseisev töö (3t)	Venekeelne sõnavara ja kõneetikett. Viisakusväljendid. Küsimused, vastused tellimustöö vastuvõtmisel Mõõtude nimetused. Figuuritüübid (kasv, täidlus, suurusnumber) Naiste rõivad ja rõivadetailide nimetused, moejoonise kirjeldamine. Rõivalisandid. Kangad, abimaterjalid, furnituur. Kanga mustrid, värvid. (10t) Praktiline töö – paaristöö – dialoogi koostamine: etteantud rätsepatöoga seonduvas teenindussituatsiooni teemal (5t) Hindamisülesanne – paaristöö – esitleda suhtlussituatsioon etteantud teemal Iseseisev töö – sõnavara omandamine ja hindamisülesande dialoogi ettevalmistamine (3t)			
2. kasutab vene keelset rätsepatöoga seotud põhisõnavara ja soovib kliendile sobivaid materjale ja tegumoode.	<ul style="list-style-type: none"> vastab kliendi küsimustele arusaadavalt, järgides klienditeeninduse põhimõtteid küsib tellimustöö valmistamise protsessiga seonduvaid küsimusi tutvustab ja selgitab arusaadavalt rõivaste valmistamisega seonduvaid võimalusi vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid 			

Teemad, alateemad (<i>arvestuslik maht tundides</i>) (31t) sh iseseisev töö (6t)	Situatsioonülesanded: tegumoe ja kanga soovitamine, proovide kokku leppimine, tellimustöö üleandmine, arveldamine. Iseseisev töö –joonistada juhendi alusel moekirjelduste põhjal moejoonis, nimetada tootedetailid (6t) Hindamine - mitteeristav
sh praktika	Praktika: puudub
Õppemeetodid	1õv – selgitav loeng, jutustamine, lugemine 2õv - loovteksti koostamine, intervjuu
Hindamine sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpiväljundite saavutamist hinnatakse mitteeristavalt Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest töödest: <ul style="list-style-type: none"> • rätseparõivastega seonduva sõnavara omandamine ja dialoogi koostamine (õpiväljund 1) • moekirjelduse põhjal moejoonise joonistamine (õpiväljund 2) ja praktilistest töödest: <ul style="list-style-type: none"> • naiste rätsepatööga seonduva erialalise dialoogi esitamine (õpiväljund 1) • suhtlemine tellimustööga seonduvate teenindussituatsioonides (õpiväljund 2)
sh hindamismeetodid	Test, praktilise kõnekeelega demonstratsioon
õppematerjalid	A. Õim Kuidas öelda? Как сказать? Õpik „Värv ja stiil“ ja «Цвет и стиль» www.goldstarinfo.ru/ kak-pravilno-snimat- merki www.glamurnenko.ru www.wildberries.ru www.vk.com www.garderobtchik.ru www.rabotnichek.ru/portnoj